

**BÁCS-KISKUN MEGYEI 06. SZ. ORSZÁGGYŰLÉSI EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLET ORSZÁGGYŰLÉSI
EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGA**

✉ 6500 Baja, Szentháromság tér 1.
@ jegyzo@bajavaros.hu

☎ +36-79/527-100
☎ +36-79/527-197

Iktatószám: 01/2-345/2018
Ügyintéző: dr. Papp Zoltán

Tárgy: döntés kifogás tárgyában

**51/2018. (IV. 4.) OEVB
H A T Á R O Z A T**

A Bács-Kiskun Megyei 06. sz. országgyűlési egyéni választókerület Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsága (a továbbiakban: OEVB)

Momentum Mozgalom Párt (székhelye: 1077 Budapest, Rózsa utca 22.; nyilvántartási szám: 01-02-0016512; képviseletében eljár: Fekete-Győr András, elnök; személyi azonosító: *XXXXXXXXXXXX*; email: *XXXXXXXXXXXX*; a továbbiakban: **kifogást tevő**) mint érintett jelölő szervezet által **2018. április 2-án 15:52 perckor előterjesztett kifogásnak helyt ad és megállapítja, hogy**

a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség jelölő szervezet (a továbbiakban: FIDESZ) megsértette a választás tisztaságának megóvásának és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásnak az alapelvét azzal, hogy a kifogásban megjelölt hat darab, Baján elhelyezett óriásplakáton nem lehet azonnal és egyértelműen azonosítani, hogy mely jelölő szervezet támogatására buzdít.

Az OEVB a FIDESZ-t a további jogszabálysértéstől eltiltja és kötelezi a jogsértő állapot megszüntetésére, egyidejűleg 990.000,- Ft, azaz kilencszázkilencvenezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Magyar Államkincstár Nemzeti Választási Iroda Központosított Beszedési 10032000-01040391-00000000 számú bankszámlaszámára jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni a bírságot kiszabó választási bizottság székhelytelepülésének megnevezését („Baja”), valamint jelen határozat számát („51/2018. (IV. 4.) OEVB határozat”). A bírság – annak meg nem fizetése esetén – adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

E határozattal szemben, jogszabálysértésre hivatkozással, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be az OEVB-nél személyesen vagy levélben (6500 Baja, Szentháromság tér 1. vagy 6501 Baja, Pf.: 101.), telefaxon (+36-79/527-197) vagy elektronikus levélben (jegyzo@bajavaros.hu), a Nemzeti Választási Bizottsághoz (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.) címezve. A fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a megtámadott határozat meghozatalától számított harmadik napon, azaz 2018. április 7. napján 16:00 óráig megérkezzen. Nem nyújthat be fellebbezést az OEVB és annak tagja.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell a kérelemnek a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. § (3) bekezdése szerinti alapját, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, továbbá a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának telefonszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefonszámát vagy elektronikus levélcímét.

A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók. A fellebbezés illetékmentes.

INDOKOLÁS

I. [A kifogás tartalma]

[1] Kifogást tevő 2018. április 2-án 15:52 órakor elektronikus levélben fordult a Nemzeti Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: NVB), amelyben a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjának megsértése miatt – figyelemmel a Ve. 208. §-ára és 148. § (1) bekezdésére – nyújtott be kifogást.

[2] Kifogásában előadta, hogy 2018. március 19. napjával kezdődően a Fidesz országos plakátkampányt indított abból a célból, hogy a választókat meggyőzze, hogy mind listán, mind egyéni ágon a Fidesz jelöltjeire szavazzanak. E körben kétféle plakát került országosan kihelyezésre: egységesen a Fidesz listavezetőjét ábrázoló plakát minden OEVK-ban, illetve az adott OEVK jelöltjét ábrázoló plakát. Hidvégi Balázsnak a Fidesz hivatalos Youtube-csatornáján 2018. március 14-én "Április 8-án minden szavazatra szükség van, hogy megvédjük Magyarországot" címmel közzétett tájékoztatásából is az derül ki, hogy az Orbán Viktort ábrázoló plakátok kihelyezésének egyik kifejezett célja Fidesz országos listájára szavazásra buzdítás: „Arra kérjük az embereket, hogy április 8-án mindkét szavazatukkal a Fideszt támogassák. Szavazzanak a Fidesz jelöltjeire, és szavazzanak a Fidesz listájára. Ennek érdekében kétféle plakátot is elhelyezünk a közterületeken. A plakátok egyik típusán a Fidesz-KDNP listavezetője, Orbán Viktor miniszterelnök lesz látható, a másik típusú plakátokon pedig az egyéni jelöltjeink.” Az országos kampány keretében a háttérben magyar zászlót, jobboldalt (egyéb változatban felül) Orbán Viktor miniszterelnököt, baloldalt (egyéb változatban alul) sötétkék keretezett mezőben a "Nekünk Magyarország az első" feliratot ábrázoló, különféle méretű plakátok kerültek országszerte a közterületeken elhelyezésre (a továbbiakban: "kifogásolt plakátok").

[3] Kifogást tevő a Kúria Kvk.VI.37.414/2018/2. számú döntésére hivatkozik, amely kimondta a jelen ügyben hivatkozott plakátkampány egy, Budapesten található plakátjáról, hogy az jogsértő. A Kúria szerint a kifogásolt plakátról nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy az jelölő szervezet támogatására buzdít-e, ezért sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt, a választás tisztasága és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elveit (korábbi hasonló döntés: Kúria Kvk.V.37.941/2016/3. sz. végzését).

[4] Kifogást tevő hivatkozott a NVB 99/2016. számú határozatára, amellyel egyetértve a Kúria Kvk.V.37.941/2016/3. számú döntése kimondta, a Kvk.VI.37.414/2018/2. számú végzés pedig megerősítette, hogy „[a] választás tisztaságára a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveknek kizárólag az olyan plakát (kampányeszköz) felel meg, amelyből magából egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható, hogy kinek a támogatását ösztönzi. A plakát mindig valamilyen üzenetet hordoz (lásd: Ve. 140-141. §-ai). A plakát jellegéből, céljából, rendeltetéséből, továbbá a rá vonatkozó szabályozásból adódóan nem közvetlen közelről és nem különösen gondos vizsgálat eredményeként kell kiderülnie annak, kinek és milyen jellegű támogatására hív fel. Ezt, ahogyan az NVB is megállapította a határozatában egy kampányban a plakátnak magából egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható módon kell jeleznie. E követelményeknek azonban a Kúria rendelkezésére álló bizonyítékok szerint nem felel meg a kifogásolt választási plakát. A becsatolt fényképfelvételekből ugyanis az állapítható meg, hogy alapos a kérelmező e körben előadott érvelése. A kifogásolt óriásplakátról készített fényképfelvételek egyértelműen igazolják, hogy a plakát jobb alsó sarkában lévő felirat még közvetlen közelről is csak nehezen, alig olvasható. Ebből következően például autóból nyilvánvalóan nem látható. A kifejtettekre figyelemmel a Kúria azt állapította meg, hogy a kifogásolt plakát nem felel meg a rá vonatkozó törvényi követelményeknek, ezért sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontja szerint a választás tisztaságára és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket. E rendelkezések megsértése ugyanis mindig megállapítható abban az esetben, ha valaki a jogosultságával, (jelen esetben a kampányeszköz használatával) nem a jogszabályi rendelkezésekkel, illetve ezek céljával, rendeltetésével összhangban állóan él” [kiemelés a kifogástevőtől].

[5] A jelen ügy tárgyát képező kifogásolt plakátokról csak közvetlen közelről állapítható meg, hogy kinek a támogatására ösztönöznek. A Kúria szerint kifogásolt plakát keretéhez közel, apró betűvel feltüntetett szöveg csak közvetlen közelről látató, így 1 méternél távolabbról (ahonnan a plakát fő tartalmi elemei kényelmesen olvashatóak és láthatóak), vagy autóból nem olvasható. A kifogásolt plakátok elhelyezése a Kvk.VI.37.414/2018/2. számú határozatában foglaltakra figyelemmel különösen aggályos, mert gépjárműből, illetve 1 méternél messzebről az "impresszum" nem olvasható, a kifogásolt plakátok pedig ilyen közegben, az úttól több méterre helyezkednek el. A kifogásolt plakátok ez okból sértik a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt, a választási kampány teljes ideje alatt maradéktalanul érvényesülést követelő alapelveit.

[6] A kifogásolt plakátokon szereplő apróbetűs szöveg szerint azt a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség (1062 Budapest, Lendvay utca 28.) adta ki, felelős kiadó és felelős szerkesztő Kubatov Gábor pártigazgató.

[7] A kifogásolt plakátok a kifogást tevő szerint szerinte az országban megtalálhatóak a Kúria Kvk.VI.37.414/2018/2. számú végzésének közzétételét követően is. A kifogást tevő nyilatkozata szerint egy nap alatt az 1. mellékletben felsorolt magyarországi közterületeken, így Baján, Szarvason, Tiszaújvárosban, Nagykanizsán és Budapest több kerületében elhelyezett plakátokkal kapcsolatban szerzett be bizonyítékot. A kifogástevő rámutat, hogy a Ve. szerinti eljárásokban a kifogástevő eljárásjogi helyzetének megfelelő szintű bizonyítás követelhető meg. A csatolt bizonyítékok önmagukban is alkalmasak annak bizonyítására, hogy a kifogásolt plakátok országosan kerültek kihelyezésre. Ezt tovább erősíti az a tény, hogy a kifogástevő a rendelkezésre álló kirívóan rövid idő (a Kúria fent hivatkozott Kvk.VI.37.414/2018/2. számú döntése 2018. április 1-jén kelt – az OEVB megállapította, hogy ez a hivatkozás téves, mert 2018. március 31-én kelt.) alatt is képes volt ilyen nagy számú (11 darab), az ország földrajzilag egymástól távol eső helyeiről származó előfordulást fényképekkel dokumentáltan bizonyítani.

[8] Kifogást tevő a kifogáshoz csatolt 11 db fényképmellékletet, amelyek készítési helyét címmel, illetve bizonyos helyeken GPS koordinátákkal is megjelölve, továbbá készítési idejükre is nyilatkozva kívánta azt bizonyítani, hogy a sérelmezett plakátok a kúriai döntés közzétételét követően országosan is megtalálhatóak.

[9] A kifogást tevő fentiekre figyelemmel azt kérte, hogy az OEVB a Ve. 218. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjai szerint a jogsértés tényét állapítsa meg, tiltsa el a jogsértőt a további jogsértéstől, valamint a Ve. 219. § (1) bekezdése szerint - az alább kifejtettekre tekintettel - szabjon ki a kiszabható bírság összegének maximumában megállapított összegű bírságot.

[10] A bírság kiszabásánál a kifogástevő álláspontja szerint figyelembe kell venni, hogy a választási plakát országos terjesztésű, Bajától Szarvason és Budapesten át Tiszaújvárosig rendkívül nagy számban került kihelyezésre, azaz a jogsértés tömeges mértékű. Önmagában a jogsértés tömeges mértéke is a maximum szerinti bírságösszeget alapozza meg.

[11] A jogsértést a jogsértő azt követően is folytatta, hogy a Kúria jogsértést kimondó döntéséről tudomást szerzett. A Fidesz az MTI által 2018. április 1. napján 14:30 órakor közölt közleményében reagált a jogsértés megállapítására (http://os.mti.hu/hirek/135492/a_fidesz_kozlemenye), tehát tudomást szerzett a Kúria döntéséről. A közleményben a Fidesz a jogsértést nem ismeri el. A jogsértés jogerős megállapítását és a Fidesz reakcióját követően a kifogásolt plakátok továbbra is országosan megtalálhatóak voltak a közterületen. A sajtónyilatkozat és a plakátok kint hagyása együttesen a Kúria jogerős döntésével való tudatos szembehelyezkedést jelent. Tekintettel a Fidesz kormányzati pozíciójára és kiemelkedően magas pártköltségvetésére, elvárható, hogy a jogsértő helyzetet a Fidesz haladéktalanul orvosolja. A kérelmező így a maximum szerinti bírság kiszabását indítványozza.

II. [A kifogás NVB általi áttétele]

[12] A kifogást az NVB elnöke NVB/796-2/2018. iktatószámú levelében 2018. április 3. napján áttette mind a hat, sérelmezett plakátok helye szerint illetékes OEVB-hez a Ve. 213. § (1) bekezdésére hivatkozva. Az OEVB szintén a Ve. 213. § (1) bekezdése alapján köteles volt eljárni a hozzá áttett ügyben, ugyanakkor vizsgálatát, eljárását, döntését kizárólag az illetékességi területén található hat darab plakát ügyére korlátozta.

III. [Az OEVB döntése és ennek jogi indoka]

[13] A Ve. 208. § kimondja, hogy a kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be. A Ve. 209. § (1) bekezdése értelmében a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

[14] A Ve. 212. § (1)-(3) bekezdése kimondja, hogy a kifogást írásban - személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben eljuttatva - lehet benyújtani. A kifogásnak tartalmaznia kell

- a) a jogszabálysértés megjelölését,
- b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
- d) a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló

okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A kifogás tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

[15] A Ve. 218. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt. A Ve. 43. § (1) bekezdése szintén megjelöli, hogy a választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást.

[16] Az OEVB a kifogást érdemi elbírálásra alkalmasnak találta.

[17] Az OEVB – egyetértve a Kúria Kvk.VI.37.414/2018/2. indokolásával, illetőleg annak okfejtésével – megállapította, hogy a FIDESZ a hat darab óriásplakáttal megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában [választások tisztaságának megóvása] és e) pontjában [jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás] foglalt alapelveket azzal, hogy plakátjain nem lehet egyértelműen azonosítani a jelölő szervezetet.

[18] Az OEVB kifejezetten felhívja a hivatkozott kúriai döntés indokolásának [26], [27], [29] és [30] bekezdéseit: „[26] A Kúria hangsúlyozza, hogy jelen felülvizsgálattal érintett ügyben 1 darab plakátról van szó, nem az országos plakátkampány minősítéséről, annál is inkább, mert az azonos tartalmú plakátok különböző helyekre és méretben kerültek kihelyezésre. *A plakátok megközelíthetőségük, ráláthatóságuk és olvashatóságuk eltérő volta miatt általánosítható megítélés nem adható, erre a kérelmező sem szolgáltat bizonyítékkal.*

[27] Ugyanakkor az eljárás tárgyát képező ezen 1 darab plakáton az *NVB határozata szerint is a plakát méretéhez képest az „impresszum” csekély mértékben látható, ezért nem lehet kétségbe vonni a kérelmező által csatolt fotó és nyilatkozat alapján annak olvashatatlanságát. Ez különösen egy autópálya mellett aggályos, hiszen a célzott közönség részben az ott járművel elhaladók, ami az olvasást még inkább nehezíti.*

....

[29] *„A választás tisztaságára a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveknek kizárólag az olyan plakát (kampányeszköz) felel meg, amelyből magából egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható, hogy kinek a támogatását ösztönzi.*

[30] *A plakát, így a népszavazási kampány részeként közzétett óriásplakát is, mindig valamilyen üzenetet hordoz (lásd: Ve. 140-141. §-ai). A plakát jellegéből, céljából, rendeltetéséből, továbbá a rá vonatkozó szabályozásból adódóan nem közvetlen közelről és nem különösen gondos vizsgálat eredményeként kell kiderülnie annak, kinek és milyen jellegű támogatására hív fel. Ezt, ahogyan az NVB is megállapította a határozatában egy kampányban a plakátnak magából egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható módon kell jeleznie.”*

[19] Az OEVB megállapítja, hogy a Baján található kifogásban szereplő óriásplakátok mindegyike országos főút (51. és 55. számú főutak) mellett, illetőleg belterületi nagy forgalmú gyűjtőutak (Bajcsy-Zs. E., út, Gránátos utca Tesco melletti szakasza) mellett találhatóak egyes helyenként még gyalogjárda sem található, azaz a plakátok mérete és elhelyezése alapján egyértelmű, hogy azok az utakon közlekedőket célozzák, ugyanakkor a plakátok képe megegyezik a Kvk.VI.37.414/2018/2. végzésben megjelölt plakát képével. Az impresszum láthatósága az ott elhaladók számára erősen korlátozott, szinte lehetetlen. Így a hat plakát a fent idézettek alapján is egyértelműen sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelveket.

[20] Mivel a kampányból még körülbelül három nap van hátra, az OEVB szükségesnek találta a jogsértéstől való eltiltást, figyelemmel a Ve. 218. § (2) bekezdés a) és b) pontjaira.

[21] A Kifogást tevő a kifogásban bírság kiszabását is indítványozta. A Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontja szerint a választási bizottság a választási kampány szabályainak megsértése esetén bírságot is kiszabhat. A Ve. 219. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit – így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét – veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bírság összegéről a Ve. 219. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy annak legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.

[22] Az OEVB a bírság összegének megállapításakor figyelemmel volt egyrészt arra, hogy a kifogásban szereplő 11 plakát több mint fele Baján található meg, olyan fő közlekedési útvonalak mentén, amelyek közismerten a város legforgalmasabb közútvonalai közé tartoznak, és nem csak jelentős helyi, hanem jelentős átmenő forgalom is bonyolódik, ezáltal a jogsértőnek ítélt plakátokkal nap mint nap nagy számú választópolgár kerül kapcsolatba, és a plakát jogsértő mivoltára tekintettel alkalmas arra, hogy a választópolgárok nagy tömegét befolyásolja, bennük téves képzetet, elképzelést keltsen arra vonatkozóan, hogy a plakát kinek az érdekében készült, illetőleg került kihelyezésre. Másrészt az OEVB a FIDESZ terhére értékelte azt is a bírság kiszabásakor, hogy a Kúria többször hivatkozott döntése 2018. március 31-én közlésre került, ezzel kapcsolatban a jelölő szervezet is nyilatkozatot tett, ismeretében volt annak, hogy a Kúria által jogsértőnek minősített plakáttal azonos plakátok máshol is elhelyezésre kerültek. Ennek ellenére nem ismert, nem kapott nyilvánosságot olyan cselekmény vagy hír, amely arról szólt volna, hogy a jelölő szervezet a jogsértő állapotot milyen módon kívánta megszüntetni, sőt a kifogásban megjelölt, 2018. április 1. napján 14:30-kor az MTI honlapján közzétett sajtóközlemény szerint nem is kíván a kialakul helyzetet változtatni, mert azt a kúriai döntés ellenére jogszerűnek tartja.

IV. [A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[23] A határozat a Ve. 43. § (1) bekezdésén, 46. §-án, 208. §-án, 209. § (1) bekezdésén, 212. §-án, 213. § (1) bekezdésén, 218. § (1)-(2) bekezdésén, 219. § (1)-(2) bekezdésén és a Kúria Kvk.VI.37.414/2018/2. sz. végzésén, a jogorvoslati tájékoztató a Ve. 221. § (1) bekezdésén, 223. § (1)-(3) bekezdésén, 224. § (1)-(4) bekezdésén, 225. §-án és 297. § (2) bekezdés b) pontján alapul.

[24] A fellebbezés illetékmentességét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdés 1. pontja biztosítja.

Kelt: Baja, 2018. április 4.

Dr. Gazdag Péter
az OEVB elnöke

